

ПОЛТАВСЬКЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ МАН

ПОЛІТИКА КУЛЬТУРНОЇ ОКУПАЦІЇ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ НА ТЕРИТОРІЇ М. ЛОХВИЦЯ:

формування зміненої ідентичності засобами
мистецтва

МАН Юніор Дослідник

2024

Лохвицька ЗОШ І-ІІІ ступенів №2

Лохвицької міської ради Полтавської області

Виконала:
Софія Лепська
учениця 8 класу

Керівник:
Омельницька Тетяна Володимирівна
заступник директора з навчально-
виховної роботи

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

полягає в тому, щоб глибоко дослідити політику культурної окупації, яку проводила радянська влада на території м. Лохвиця, та проаналізувати, як ця політика використовувала мистецтво як інструмент для формування нової, "радянської" ідентичності населення. Це дослідження дозволить краще зрозуміти, як радянська культурна політика вплинула на життя людей у Лохвиці та на українську культуру загалом.

ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

архітектура та культурні пам'ятки, створені під впливом радянської політики на території міста Лохвиця під час радянської епохи.

ГІПОТЕЗА ДОСЛІДЖЕННЯ

під впливом радянської культурної політики на території м. Лохвиця було зруйновано традиційні культурні маркери та впроваджено нові, відповідні радянському ідеологічному курсу, що спричинило формування зміненої ідентичності серед мешканців регіону. Таке спотворення ідентичності було досягнуте завдяки використанню мистецтва як інструменту ідеологічної пропаганди та культурної асиміляції, яке стало ключовим фактором у процесі формування "радянського" світогляду серед населення Лохвиці.

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

політика культурної окупації радянської влади на території міста Лохвиця та її вплив на формування зміненої ідентичності через засоби мистецтва.

Завдання дослідження

- 01** Проаналізувати історичний контекст
- 02** Проаналізувати офіційні документи, законодавство та ідеологічні концепції радянської влади щодо культурної політики в місті Лохвиця
- 03** Дослідити архітектурні та мистецькі об'єкти, які були створені або перетворені під час радянської епохи в місті Лохвиця
- 04** Визначити вплив цих процесів на формування зміненої ідентичності
- 05** Проаналізувати наслідки радянської культурної політики для сучасного культурного та ідентичного середовища міста Лохвиця
- 06** Створити екскурсійний маршрут “Культурна окупація або Лохвиця, якою вона могла бути”.

Запрошуємо вас на екскурсію

КУЛЬТУРНА ОКУПАЦІЯ

або
ЛОХВИЦЯ, ЯКОЮ ВОНА МОГЛА БУТИ

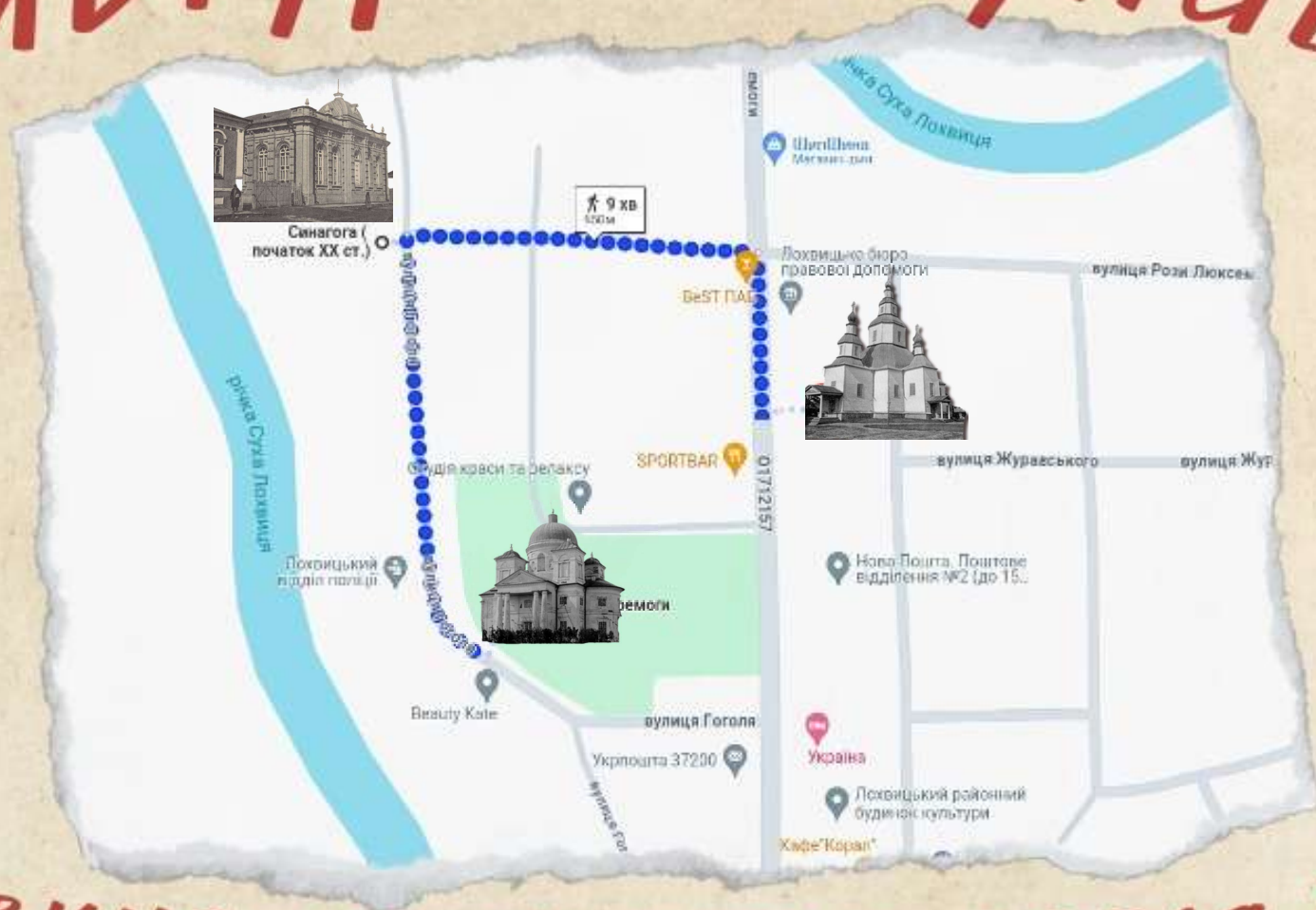
Ми відвідаємо місця, які ~~стали символами радянського окупаційного режиму~~ які беруть в собі спомин про славне минуле нашого міста

Ви дізнаєтесь про минуле закинутого театру, про те, як ікона, подарована Калнишевським, врятувала людей при пожежі, про роль єврейської спільноти у розбудові нашого міста.

екскурсія передбачає піше пересування містом, тому подбайте про зручне взуття

КУЛЬТУРНА ОКУПАЦІЯ

ЛОХВИЦЯ, ЯКОЮ ВОНА МОГЛА БУТИ

СИНАГОГА

Лохвица. Еврейская синагога

Єврейська синагога

Монументальна, багато декорована будівля – одна з найкрасивіших синагог Лівобережжя. Збудована єврейською громадою на початку ХХ століття. Кажуть – більшу частину коштів на будівництво синагоги надала родина Дунаєвських – власників місцевого тютюнового заводу.

Архітектура будівлі вирішена з використанням стилю неоренесанс. Пишний цегляний та ліпний декор, великі арокні вікна, масивний карниз прикрашають споруду. Раніше над головним фасадом здіймався чотиригранний купол зі шпилем та люкарнами.

ЗЛОЧИН

Знищено автентичу ритуальної споруди, перетворено сакральне місце на місце, сповнене бруду і смороду. Радянська влада намагалась максимально осквернити Синагогу. Тут закладалось кілька моментів: боротьба проти релігії та антисемітизм.

Купол розібрали за часів СРСР.

У радянські часи храм переобладнали під інкубатор (!).

Пізніше в тому ж приміщенні облаштували цех по обробці шкір тварин. При цьому – знищили інтер'єри, перепланували приміщення, додали перекриття.

Спасо-Преображенська (Спаська) церква

ПОБУДОВАНА У 1786 р . Дзвінницю розібрали в 1930-х роках , а сама церква пережила війну і її зруйнували вже орієнтовно в кінці 1940-х років . На її місці у 1958 році побудували КІНОТЕАТР ім. Т.Г. Шевченка .

Спасо-Преображенська (Спаська) церква

ПОШТОВА ЛИСТІВКА 1900 РОКІВ

Кінотеатр ім. Т.Г. Шевченка

споруджено на місці навмисно
зруйнованої Спаської церкви

Традиційна для радянської влади практика:
на місці культових споруд будувати клуби і
кінотеатри.

Ця практика має довгострокову перспективу:
мало хто згадає зруйновану церкву, але ми
маємо кілька поколінь, що ностальгічно
зітхають за щасливим дитинством і сеансами
у кінотеатрі

А в наших спогадах це одне з найкращих місць в Лохвиці

1 р. Подобається Відповісти Поширити

17

Кінотеатр .мое дитинство повязане з ним.

Собор Різдва Пресвятої Богородиці

ЗЛОЧИН

142. 1763—1771 рр.— «Дѣло партикулярное его вельможности господина атамана кошевого Петра Ивановича Калнишевского о построении нимъ въ Лохвицѣ церкви, Заведенное 1763 году. № 179».

[«Партикулярная переписка кошевого Петра Калнишевского о постройке им на свой счет в местечке Лохвице церкви. № 18».

Так само. 21.I.1763—12.III.1771. № 136].— 230 [222] арк.

Лохвицька соборна парафія після пожежі церкви 1748 р. звернулася 1763 р. за допомогою до Петра Калнишевського. Розрахунки з майстрами за 1763—1767 рр., подані кошовому.

Світлина "Лохвиця в базарний день", орієнтовно 1918 рік. Цей світ остаточно зникне у 1930-х – комуністи підірвуть величний собор в 1936-ому і знищать саму площу, з якої лишаться лише кам'яні ряди.

Собор був збудований на кошти Петра Калнишевського. У ньому встановлено врятованій іконостас із згорілої церквию

На місці Собору був зведений парк розваг і атракціони "Чортове колесо". Також поруч розташували громадську вбиральню.

Висновки

Аналіз історичного контексту, офіційних документів, законодавства та ідеологічних концепцій радянської влади щодо культурної політики в місті Лохвиця дозволяє зрозуміти, що цей регіон був сильно під впливом радянської ідеології.

Радянська культурна політика відігравала важливу роль у формуванні ідентичності населення міста Лохвиця. Шляхом знищення традиційних культурних маркерів та впровадження нових, відповідних радянській ідеології, була створена змінена ідентичність, сприйняття якої було пристосоване до вимог радянського режиму.

Архітектурні об'єкти та мистецькі твори відображали ідеологічні принципи та цінності радянського режиму, що сприяло ідеологічній асиміляції населення.

Створено екскурсійний маршрут “Культурна окупація або Лохвиця, якою вона могла бути”.

Висновки

Культурна політика радянської влади була досить продуманою і схожа за риторикою до тієї, що зараз проводить росія на окупованих територіях:

не просто знищити “символи віри” (тригери ідентичності), а замінити їх ерзацами, що зачіпають потреби людей (в даному випадку в розвагах).

Створюється нова міфологія, нова ідентичність, яка замінює собою глибинні переконання.

Спочатку на місце церкви (а саме довкола церков раніше об’єднувалась громада) прийшов кінотеатр з жорсткою цензурою у виборі фільмів.

Кіно виконувало свою пропагандистську місію.

Потім йому на зміну прийшов телевізор.

Так методично, холоднокровно і педантично нищилось все українське.

Створити націю людей без минулого – було метою пропаганди.

Те, що намагаються зробити і зараз. Це слугує підтвердженням ідеї про те, що до радянської влади України не існувало.

Козаки пишуть листа
леңіңу з проханңям
створити Україңу.

Список використаних джерел

Аблицов О. О. Радянська колонізація України : [стаття] / О. О. Аблицов // Україна: Культура, історія, освіта. – 2002. – № 5. – С. 14–22.

Авраменко О. М. Церкви Полтавщини XVII–XVIII ст. // Пам'ятки історії та культури України. – 1999. – № 1. – С. 120–132.

Архів Коша Нової Запорізької Січі Опис справ 1713–1776рр. Видання друге, доповнене і виправлене. Київ, Наукова думка 1994. URL: http://archeos.org.ua/wp-content/uploads/2019/03/Arkhiv_Kosha_Opys_sprav.pdf (дата звернення 7 квітня 2024)

Архіви та матеріали краєзнавчого музею м. Лохвиця

Веденєєва О. В. Культурна політика радянської влади в Україні (1920–1930–ті рр.) : [монографія] / О. В. Веденєєва. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2007. – 352 с.

Лемкін, Рафаель. (2009). Радянський геноцид в Україні / ред. Р. Сербин, упорядн. О. Стасюк. Київ : Майстерня книги. 208 с. URL: <https://holodomormuseum.org.ua/publikacija/radyanskiy-genocid-v-ukraini/> дата звернення 7 квітня 2024)

Полтавщина: Історичний нарис. – Київ: Наукова думка,

Спадок Петра Калнишевського Георгій Шибанов, заслужений діяч мистецтв України URL: [Presentations are communication tools that can be used as demonstrations, lectures, speeches, reports, and more.](#) (дата звернення 11 квітня 2024)

Тронько П. Т. Лохвицький Спасо-Преображенський собор // Пам'ятки історії та культури України. – 1999. – № 1. – С. 132–137.